

Kurseto de kroata lingvo

preparita de Adam Wilkus kun helpo de Anita kaj Josip Pleadin

Kroata lingvo

- *La kroata lingvo apartenas al la sudslava lingvaro, subgrupo de la slava lingvaro de la hindeŭropa lingvaro.*
 - *La kroata lingvo baze tre similas al la serba lingvo kaj bosna lingvo, ĉar ĉiuj tri evoluis el la novŝtokava. Pli frue oni menciis ilin sub la nocio "serbokroata" aŭ "kroatserba". Post la disfalo de Jugoslavio en diversajn naciajn ŝtatojn la diversaj variantoj iĝis rekonataj kiel apartaj lingvoj.*
 - *La dialektoj de la kroata lingvo dividiĝas je tri grandaj grupoj, kiuj estas nomitaj laŭ la demanda vorteto kio (ĉa, kaj, ŝto): ĉakava dialekto (ĉe marbordo, Istrio, Dalmatio, plimulto de la insuloj, Burgenlando), kajkava dialekto (norde de Kupa kaj supra fluo de Sava) kaj ŝtokava dialekto (suda Dalmatio, Bosnio kaj Hercegovino kaj Slavonio).*
-
-

Lingvoj: Serba, Kroata, Bosna, Montenegro

Ethno-political division of the Serbo-Croatian language or Serbo-Croatian diasystem - areas where Serbian, Croatian, Bosnian / Bosniak, and Montenegrin are spoken by the majority or plurality of speakers (as of 2006):

- - Serbian language
- - Croatian language
- - Bosnian language
- - Bosniak language
- - Montenegrin language
- - areas where other languages are spoken by the majority or plurality of speakers

Note: Terms Bosnian language and Bosniak language are often used as synonyms. In the official results of 2003 census in Montenegro, Bosnian and Bosniak are listed as separate languages, and due to that, they are presented as such in this map.

Prononcado

La lingvo skribatas per la latina alfabeto kun kelkaj kromsignoj

*Kroata aboco havas 30 literojn: A B C Č Ć D DŽ Đ E F G H I J K
L Lj M N Nj O P R S Š T U V Z Ž*

La literoj Q, W, X, Y aperas nur en fremdlingvaj nomoj. La digramoj dž, lj kaj nj aperas kiel unuopaj literoj en la aboco (nur ĉe kelkaj vortoj oni devas ilin trakti du literoj).

Prononcado

La plimulto de la literoj estas elparolataj kiel en Esperanto.

Estas nur kelkaj esceptoj:

ĉ = ĉ

ĉ = ĉ aŭ tj.

dĝ = ĝ

đ = mola dj; simila al hungara gy

h = malantaŭa "aĥ"-Ĥ,

lj, nj = molaj konsonantoj.

ŝ = ŝ

ĵ = ĵ

d, b, kaj g estas ĉiam voĉaj, t, p kaj k malpli aspiraciaj ol ĉe la germana. La vokaloj e kaj o estas (kompare al la germana) ĉiam malfermaj.

Akcento plej ofte troviĝas sur la unua silabo, sed ekzistas kvar tipoj de akcentoj.

Bazaj esprimoj - salutoj

- *Bonvenon! - Dobro došli!*
 - *Saluton! - Zdravo! Bok!*
 - *Adiaŭ! - Zbogom! Bok!*
 - *Bonan matenon! - Dobro jutro!*
 - *Bonan tagon! - Dobar dan! (posttagmeze)*
 - *Mi deziras al vi agrablan tagon - Želim vam ugodan dan*
 - *Ĝis revido! - Doviĉenja! / Vidimo se!*
 - *Bonan vesperon - Dobra večer*
 - *Bonan nokton – Laku noć*
-
-

Bazaj esprimoj - salutoj

- *Mi dankas – Hvala*
 - *Nedankinde – Nema na čemu*
 - *Mi petas – Molim (petante pri io)*
 - *Bonvolu – Izvoli (donante ion)*
 - *Pardonu! Mi bedaŭras - Ispriĉavam se. Ŝao mi je.*
 - *Mi pardonpetas – Oprostite!*
(demandante personon kiun mi ne konas)
 - *Kiel vi fartas? - Kako si?*
 - *Mi fartas bone, dankon - Dobro sam, hvala*
 - *Mi ne fartas bone - Nisam dobro*
-
-

Bazaj esprimoj - interparolo

- *Kia estas via nomo? Kiel vi nomiĝas? - Kako se zovesh (zovete)?*
 - *Mi nomiĝas ... - Zovem se ... / Ime mi je ...*
 - *Kiu vi estas? - Tko ste vi? / Tko si ti?*
 - *Mi estas Kroato, Sloveno, Serbo, Ĉeĥo, Polo, Slovako, Ruso, Franco, Hispano, Italo, Sviso, Finno, Svedo. - Ja sam Hrvat, Slovenac, Srbin, Ĉeh, Poljak, Slovak, Rus, Francuz, Ŝpanjolac, Talijan, Ŝvicarac, Finac, Ŝvedanin.*
 - *Estas agrable ekkoni vin – Drago mi je (da smo se upoznali)*
 - *Kion tio signifas? - Ŝto to znači?*
 - *Kio estas tio-ĉi ? – Ŝto je to?*
-
-

Bazaj esprimoj - interparolo

- *Ĉu vi parolas Esperanton / germanan / francan / hispanan / italan / ĉeĥan / polan / rusan / slovakon / finnan / svedan / kroatan / hungaran / anglan lingvon ? - Govoriĝu ti / Da li govoriĝu esperanto / njemaĉki / talijanski / ĉeĝki / poljski / ruski / slovaĉki, finski / ŝvedski / hrvatski / srpski / maĉarski / engleski? (elektu lingvon)*
 - *Jes – Da Ne – Ne Ĉu vi povas ripeti – Moĝeŝ li ponoviti?*
 - *Mi (ne) komprenas – (Ne) razumijem Mi ne scias – Ne znam*
 - *Mi nur malmulte parolas kroatan lingvon – Pomalo parolam hrvatski / Samo malo parolam hrvatski*
 - *Bonvolu paroli malpli rapide – Molim vas, parolite polako / Molim te, paroli sponje*
-
-

Manĝado

- *Matenmanĝo – Doruĉak Tagmanĝo - Ruĉak*
 - *Vespermanĝo - Veĉera Desero - Desert*
 - *Bonan apetiton! - Dobar tek!*
 - *Je via sano! - Uzdravlje!*
 - *Mi malsatas – Gladan sam / Gladna sam*
 - *Mi soifas - Žedan sam*
 - *Mi petas (pli da) pano – Molim (viŝe) kruha*
 - *Mi volas trinki akvon/teon/kafon - Želim piti vodu/ĉaj/kavu*
 - *La manĝo estas (mal)bongusta – Jelo je (ne)ukusno*
-
-

Manĝado

- *Pano – Kruh Bulko – Žemlja Supo – Juha Suko – Sok*
 - *Teo – Ĉaj Kafo – Kava Lakto – Mlijeko Akvo – Voda*
 - *Glaciaĵo – Sladoled Fruktoj – Voĉe Legomoj - Povrĉe*
 - *Pomo – Jabuka Piro – Kruška Vinbero – Groĝde Vino - Vino*
 - *Oranĝo – Naranĉa Akvomelono – Lubenica Figo – Smokva*
 - *Olivo – Maslina Tomato – Rajĉica Terpomo – Krumpir*
 - *Fazeolo - Grah Pizo – Graŝak Kuko – Kolaĉ Biero - Pivo*
 - *Viando – Meso Fiŝo – Riba Rizo – Riĝa Nudeloj – Rezanci*
 - *Pasto – Tjestenina Pomfrito – Pomfrit*
 - *Sukero – Ŝeĉer Salo – Sol Pepero - Pipro*
-
-

Aĉetado

- *Kiom (da mono) ĝi kostas – Koliko koŝta? / Koliko to stoji?*
 - *Tro multekosta – Preskupo Ĉu estas io mapli multekosta? -*
 - *- Ima li (ne)ŝto jeftinije? Tio estas malmultekosta – To je jeftino*
 - *Kie estas plej proksima restoracio? - Gdje je najbliži restoran?*
 - *Malfermite – Otvoreno Fermite - Zatvoreno*
 - *Mi ŝatus pagi - Ja bih platilo / Molim platiti*
 - *Bonvolu alporti fakturon – Molim donesite račun*
 - *Kreditkarto - Kreditna kartica Kontanta mono - Gotovina*
 - *Bankomato – Bankomat Monŝanĝejo – Mjenjaĉnica*
-
-

Aĉetado - vojaĝado

- *Kie mi povas aĉeti bileton? - Kdje mogu kupiti kartu?*
 - *Mi ŝatus aĉeti bileton al Dubrovnik – Htio bih kupiti kartu do Dubrovnika*
 - *Unudirekta bileto - Jednosmjerna karta*
 - *Revenbileto (dudirekta bileto) - Povratna karta*
 - *Kie mi povus redoni tiun-ĉi bileton? - Gdje mogu vratiti ovu kartu?*
 - *Kiel longe daŭras veturado - Koliko dugo traje putovanje ?*
 - *Kiam forveturas unua buso? - Kada ide prvi autobus?*
 - *Kiam forveturas lasta buso? - Kada ide posljednji autobus?*
-
-

Demandoj pri lokoj kaj vojo

- *Kie troviĝas plej proksima ... ? - Gdje se nalazi najbliža... ?*
 - *Kiel veni al...? - Kaki doći do...? Restoracio – Restoran*
 - *Taverno – Konoba Turisma agrikultura kooperativo -*
 - *Poljoprivedno turistička zadruga Strato – Ulica*
 - *Kvadrato – Kvadrat Maro – More Plaĝo – Plaža*
 - *Setlejo - Naseljo Vilaĝo – Selo Urbo – Grad*
 - *Fervoja stacidomo – Željeznički kolodvor Trajno – Vlak*
 - *Busa stacidomo (haltejo) – Autobusna stanica Buso – Autobus*
 - *Haveno – Luka Ŝipo – Brod Boato – Brodica aŭ Ĉamac*
 - *Flughaveno - Zračna luka Aviadilo – Zrakoplov / Avion*
-
-

Demandoj pri lokoj kaj vojo

- *Banko – Banka Poŝto – Poŝta Oficejo - Ured Lernejo – Ŝkola*
 - *Hostelo – Hostel Hotelo - Hotel Tranoktejo – Prenoĉiŝte*
 - *Vendejo – Trgovina / Duĉan Merkato – Tržnica Muzeo – Muzej*
 - *Malsanulejo – Bolnica Apoteko – Ljekarna Preĝejo – Crkva*
-
-

Demandoj pri vojo

- *(Iru) rekte(n) – (Idite) pravo / ravno*
 - *(Turniĝu) dekstre(n) - (Skrenite) desno*
 - *(Turniĝu) maldekstre(n) - (Skrenite) lijevo*
 - *Kia distanco? Kiel malproksime? – Koliko udaljeno?*
 - *Je ĉirkaŭ 500 metroj - Na oko 500 metara*
 - *Je ĉirkaŭ 1 kilometro - Na oko jedan (1) kilometar*
 - *Je distanco de unu km - Na udaljenosti od jednog kilometra*
 - *Pli / Malpli ol 1 km - Viŝe / Manje od 1 km*
 - *Ĉu vi povas montri sur mapo? - Mozete li mi pokazati na mapi?*
/ Molim, pokaŝite mi na karti
-
-

Vetero kaj sankondiĉo

- *Kia vetero estos baldaŭ / Kia vetero estas nun? - Kakvo ĉe uskoro biti vrijeme / kakvo je vrijeme sada?*
 - *Estas varme / malvarme – Vrnĉe je / Hladno je*
 - *Suno brilas – Sunce sija*
 - *Pluvas – Pada kiŝa*
 - *Neĝas – Pada snijeg*
 - *Ŝtormo okazas – Oluja je*
 - *Estas forta vento – Vjeter je jak*
 - *Mi estas seka / malseka – Suh sam / Mokar sam*
 - *Mi havan fortan febron - Imam visoku temperaturu*
-
-

Sano kaj ripozo

- *Mi ŝvitas – Znojim se*
 - *Mi frostas – Smrzavam se*
 - *Vi estas forta – Ti si jak (jaka, jako)*
 - *Mi estas laca – Umoran (umorna) sam*
 - *Mi volas ripozi - Ŝelim se odmoriti*
 - *Mi malsanas – Bolestan (bolesna) sam*
 - *Mi ŝatas bicikli – Volim se vozi biciklom*
 - *Vi estas bela – Lijep si / Lijepa si*
 - *Ĉu vi volas danci / promeni – Ŝeliŝ li plesati / ŝetati*
 - *Mi volas naĝi/bani sin en maro - Ŝelim plivati / se kupati u moru*
-
-

Verbo „Esti”

- *Mi estas – Ja sam* *Ni estas – Mi smo*
 - *Vi estas – Ti si* *Vi estas – Vi ste*
 - *Li estas – On je* *Ili estas – Oni su (viroj)*
 - *Ŝi estas - Ona je* *Ili estas - One su (virinoj)*
 - *Ĝi estas – Ono je* *Ili estas - Ona su (infanoj)*
-
-

Verbo „Havi”

- *Mi havas – (Ja) Iman* *Ni havas – (Mi) imamo*
 - *Vi havas – Ti imaŝ* *Vi havas – (Vi) imate*
 - *Li havas – (On) ima* *Ili havas – (Oni) imaju (viroj)*
 - *Ŝi havas – (Ona) ima* *Ili havas - (One) imaju (virinoj)*
 - *Ĝi havas – (Ono) ima* *Ili havas - (Ona) imaju (infanoj)*
-
-

Demandvortoj

- *Kio? Io – Ĉio – Nenio*
 - *Ŝto? Neŝto – Sve – Niŝta*
 - *Kiu ? Iu - Ĉiu - Neniu*
 - *Tko? Netko – Svatko - Nitko*
 - *Kia? Ia – Ĉia – Nenia*
 - *Kakav? Nekakav – Svakakav - Nikakav*
 - *Kiam? Iam – Ĉiam – Neniam*
 - *Kada? Nekada – Uvijek - Nikada*
-
-

Demandvortoj

- *Kie? Ie – Ĉie – Nenie*
 - *Gdje? Negdje – Svagdje - Nigdje*
 - *Kiel? Iel – Ĉiel – Neniel*
 - *Kako? Nekako – Svakako - Nikako*
 - *Kial? Ial – Ĉial – Nenial*
 - *Zaŝto? Ni z**bo**g **ĉ**ega – Z**bo**g **s**vega – Z**bo**g **ni**ĉega*
 - *Kiom Iom – Ĉiom – Neniom*
 - *Koliko? Nekoliko – Svekoliko - Nikoliko*
-
-

Tempo

- *Jaro – Godina Sezono – Godišnje doba Printempo – Proljeće*
 - *Somero – Ljeto Aŭtuno – Jesen Vintro – Zima*
 - *Monato – Mjesec Januaro – Siječanj Februaro – Veljača*
 - *Marto – Ožujak Aprilo – Travanj Majo – Svibanj*
 - *Junio - Lipanj Julio – Srpanj Aŭgusto – Kolovoz*
 - *Septembro – Rujan Oktobro – Listopad*
 - *Novembro – Studeni Decembro – Prosinac*
-
-

Tempo

- *Semajno –Tjedan Tago – Dan Nokto – Noć*
 - *Ĉiutage – Svaki den Lundo – Ponedjeljak*
 - *Mardo – Utorak Merkredo – Srijeda Ĵaŭdo – Ĉetvrtak*
 - *Vendredo – Petak Sabato – Subota Dimanĉo – Nedjelja*
 - *Hieraŭ – Juĉer Hodiaŭ – Danas Morgaŭ – Sutra*
 - *Tagmezo - Podne Noktomezo – Ponoć*
 - *Antaŭtagmeze - Prijepodne Posttagmeze – Poslijepodne*
 - *Ĉi-matene - Jutros Ĉi-vespere – Veĉeras*
-
-

Tempo kaj Veturado

- *Horo – Sat Duonhoro – Pol sata Kvarono - Ĉetvrtina*
 - *Minuto – Minuta Sekundo - Sekunda*
 - *Kioma horo estas nun? - Koliko je sati sada?*
 - *Estas kvina horo - Pet je sati Frue – Rano Malfrue - Kasno*
 - *Nun estas 18:10 – Sada je osamnaest (sati) i deset (minuta)*
 - *Horaro – Vozni red Ekflugo - Polijetanje Surteriĝo - Slijetanje*
 - *Je kioma horo forveturas unua trajno el Ŝibenik al Zagreb? -
- U koliko sati polazi prvi vlak iz Ŝibenika za Zagreb?*
 - *Foriro - Odlazak Alveno – Dolazak Malfruiĝo - Kaŝnjenje*
-
-

Nombroj

- (1) *Unu – Jedan* (2) *Du – Dva* (3) *Tri – Tri* (4) *Kvar – Četiri*
 - (5) *Kvin – Pet* (6) *Ses – Šest* (7) *Sep – Sedam* (8) *Ok – Osam*
 - (9) *Naŭ – Devet* (10) *Dek - Deset* (11) *Dek unu – Jedanaest*
 - (12) *Dek du – Dvanaest* (13) *Dek tri - Trinaest* (14) *Dek kvar*
 - *- Četrnaest* (15) *Dek kvin – Petnaest* (16) *Dek ses – Šesnaest*
 - (17) *Dek sep – Sedamnaest* (18) *Dek ok – Osamnaest*
 - (19) *Dek naŭ – Devetnaest* (20) *Dudek - Dvadeset* (30) *Tridek*
 - *- Trideset* (40) *Kvardek – Četrdeset* (50) *Kvindek - Pedeset*
 - (60) *Sesdek – Šezdeset* (70) *Sepdek - Sedamdeset*
 - (80) *Okdek – Osamdeset* (90) *Naŭdek – Devedeset*
 - (100) *Cent – Sto* (1000) *Mil - Tisuća* (1/2) *Duono - Pola*
-
-

Ordaj numeraloj

- (1a) *Unua – Prvi* (2a) *Dua – Drugi* (3a) *Tria – Treĉi*
 - (4a) *Kvara – Ĉetrvti* (5a) *Kvina – Peti* (6a) *Ses – Ŝesti*
 - (7a) *Sepa – Sedmi* (8a) *Ok – Osmi* (9a) *Naŭa – Deveti*
 - (10a) *Deka - Deseti* (11a) *Dekunua – Jedanaesti*
 - (12a) *Dekdua – Dvanaesti* (13a) *Dektria - Trinaesti*
 - (14a) *Dekkvara - Ĉetrnaesti* (15a) *Dekkvina – Petnaesti*
 - (16a) *Deksesa – Ŝesnaesti* (17a) *Deksepa – Sedamnaesti*
 - (18a) *Dekoka – Osamnaesti* (19a) *Deknaŭa – Devetnaesti*
 - (20a) *Dudeka - Dvadeseti* (30a) *Trideka – Trideseti*
 - (40a) *Kvardeka – Ĉetrdeseti* (50a) *Kvindeka - Pedeseti*
 - (100a) *Centa – Stoti* (1000a) *Mila – Tisuĉiti*
-
-

Koloroj

- *Verda – Zelen Flava – Žut Ruĝa – Crven*
 - *Oranĝa – Naranĉast Blua – Plav Bruna – Smed*
 - *Nigra – Crn Blanka – Bijel Griza – Siv*
 - *Rozkolora – Ruĝiĉast Ora – Zlatan Arĝenta - Srebrn*
 - *Koloro – Boja Hela - Svijetla Malhela - Tamna*
 - *Bela – Lijep Malbela - Ruĝan*
-
-

Aliaj utilaj vortoj kaj frazoj

- *Maro – More Plaĝo – Plaža Insulo – Otok Monto - Planina*
 - *Rivero – Rijeka Akvofalo – Vodopad Lago – Jezero*
 - *Arbaro – Ŝuma Arbo – Drvo Ĉi-tie - Ovdje Tie - Tamo*
 - *Ĉu vi povus fari foton de ni? - Možete li nas slikati?*
 - *Mi serĉas interretan kafejon (WiFi) - Tražim internet kafić.*
 - *Kia estas veterprognozo por morgaŭ? - Kakva je vremenska prognoza za sutra?*
 - *Mi ŝatus pruntepreni biciklon - Htio bih posuditi bicikl*
 - *Mi volus lui boaton / aŭton – Htio bih unajmiti brod/automobil*
 - *Mi bezonas helpon - Trebam pomoć*
-
-

Vivu, progresu, sed lerni ne ĉesu!

Multajn sukcesojn uzante kroatan lingvon!

Bonvolu sciigi min ĉu la kurseto helpis kaj kiel ĝi povas esti plibonigota. Mi ankaŭ lernas la lingvon.

*Adam (punkto) Wilkus (ĉe) gmail (punkto) com
www.esperanto.zanet.pl/kroatio/*

*Mi dankas al kontribuantoj kaj rekomendas partopreni
Adriatikan Feriadon venontjare.*

Bv. kontakti Josip por ekkoni detalojn pri la aranĝo.

*Josip Pleadin / Dokumenta Esperanto Centro:
dec (punkto) kroatio (ĉe) gmail (punkto) com*